

Verksamhetsplan 2016

Inledning

Origo startades som ett tre-årigt samverkansprojekt mellan 26 kommuner i Stockholms län, Polismyndigheten/ Polisregion Stockholm och Stockholms läns landsting, där Stockholms Stad är värd och formellt ansvarig för att driva verksamheten.

Ramböll Management fick i uppdrag att utvärdera Origos arbete under 2014. Resultatet av utvärderingen visar att verksamheten fyller en mycket viktig funktion i länet, för såväl unga i en hederskontext som för olika yrkesgrupper i länet. Samtliga huvudmän har till följd av detta nu tecknat ett nytt avtal som innebär att Origo permanentas fr.o.m. den 1 januari 2016 t.o.m. den 31 december 2020. Avtalet förlängs sedan med ytterligare fem år om inte parterna motsätter sig en förlängning.

Origo har i uppdrag att motverka och förebygga hedersrelaterat förtryck och våld samt förbättra livssituationen för ungdomar som begränsas av hedersnormer. Verksamheten ska fortsätta att erbjuda stöd och vägledning till ungdomar och konsultativa samtal till olika yrkesgrupper och frivilliga aktörer. Origo ska som tidigare år fortsätta att arbeta med att nå fler unga genom förebyggande och uppsökande insatser samt erbjuda kompetenshöjande insatser till olika yrkesgrupper samt frivilliga aktörer, enligt avtal.

Verksamheten hoppas på att bidra till ökad samverkan i länet under 2016, då samverkansplattformen Origobook invigdes under hösten 2015. Denna syftar till att samla olika yrkesgrupper från olika myndigheter samt frivilliga aktörer i länet under ett virtuellt tak. Plattformen ska användas som ett verktyg till att bidra till ökad samverkan över kommun- och yrkesgränserna i länet, där användarna erbjuds möjlighet att utbyta metoder, strategier och tips över nätet. Verksamheten ska arbeta för att hitta fler yrkesverksamma från olika myndigheter som arbetar med unga i en hederskontext samt öka antalet användare av Origobook under 2016.

Verksamhetens namn

Origo - Resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld, Stockholms län

Kontaktuppgifter till verksamheten

Dilek Baladiz, Enhetschef 08-508 25 111

Origo: 08-508 25 120

Bemanning och kompetens

En förutsättning för att nå samtliga mål i denna verksamhetsplan är att verksamheten har full bemanning under 2016. Origo är i dagsläget bemannat med;

- en enhetschef
- en polis, (halvtid)
- en barnmorska
- tre kuratorer
- en koordinator/ administratör

Verksamheten arbetar ofta med väldigt komplicerade ärenden och bör fortsättningsvis erbjudas handledning var tredje vecka. En extern handledare som har lång erfarenhet och är kunnig på området ska fortsätta att handleda teamet året ut.

Det är viktigt att samtliga medarbetare i teamet erbjuds kompetensutveckling kontinuerligt exempelvis genom kurser, seminarier, föreläsningar, workshop eller dylikt inom området hedersrelaterat våld eller våld i nära relationer samt dess konsekvenser. De har även möjlighet att bjuda in andra i länet som arbetar aktivt mot hedersrelaterat förtryck och våld, alternativt besöka dessa. Detta är nödvändigt för att de ska besitta den spetskompetens på området som utlovas till målgrupperna.

Verksamheten arbetar för att bli HBTQ-diplomerad under januari 2016. Förhoppningen är att detta ska bidra till ett ökat normkritiskt perspektiv som genomsyrar verksamhetens utåtriktade kommunikation i olika sammanhang samt att medarbetarna blir ännu bättre på att synliggöra hbtq- ungdomar och deras livssituation framöver. Verksamheten har utsett två medarbetare som ska vara HBTQ ansvariga. De har ett särskilt ansvar för att hbtq-frågorna bevakas och att arbetet inom verksamheten utvecklas. Samtliga medarbetare kommer att erbjudas kompetensutvecklande insatser på området även i fortsättningen.

Det är viktigt att verksamheten genomsyras av ett respektfullt bemötande, öppet klimat samt att det är högt i tak. Verksamheten följer upp om medarbetarna trivs och upplever att de har möjlighet till medinflytande genom exempelvis medarbetarenkäter, medarbetarsamtal och planeringsdagar.

Verksamhetsmål

Motverka och förebygga hedersrelaterat förtryck och våld samt förbättra livssituationen för ungdomar som begränsas av hedersnormer.

Delmål

1. Ungdomar som vänder sig till Origo får adekvat stöd och vägledning i sin livssituation.
2. Yrkesverksamma får kompetens om hedersrelaterat förtryck och våld samt dess konsekvenser.
3. Yrkesverksamma får tillgång till konsultativt stöd, strategier och metoder.
4. Olika myndigheter och ideella aktörer samverkar.

Lagar och förordningar som gäller för verksamheten vid uppdragets genomförande;

- Socialtjänstlagen, Hälso- och sjukvårdslagen, Polislagen, Sekretesslagen samt andra lagar och förordningar som är av betydelse, då verksamheten består av flera yrkesgrupper som representerar olika myndigheter.

Konventioner och deklARATIONER som gäller för verksamheten;

- Barnkonventionen
- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna

Målgrupper

- Ungdomar mellan 13 och 26 år som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld
- Yrkesverksamma och ideella aktörer som möter dessa ungdomar

Delmål 1

Ungdomar som vänder sig till Origo får adekvat stöd och vägledning i sin livssituation.

Förväntat resultat

Antal högstadie- och gymnasieungdomar i länet som ska ha deltagit i någon form av förebyggande insats;

- minst 1500 ungdomar i länet ska nås genom lokala skolföreläsningar och/ andra aktiviteter riktat till unga av Origo.

Antal ungdomar som kontakter Origo, för att få stöd i sin livssituation från Origo under året förväntas vara;

- ca 100 ungdomar.

Arbetsätt

En förutsättning för att nå detta delmål är, att fler ungdomar i länet som begränsas av hedersnormer får kännedom om att verksamheten finns.

I verksamhetsplanen 2014 framgick det att Origo skulle arbeta för att synas på olika skolors/ kommuners hemsidor. Detta är något som verksamheten tyvärr inte har hunnit med befintliga resurser. Inom ramen för samverkan med Länsstyrelsen i Stockholms län erbjuds Origo ekonomiskt stöd för att nå fler unga i länet. Detta bidrag kommer främst att användas till att anlita en PR-byrå som ska få i uppdrag att anpassa hemsidan för målgruppen ungdomar. De ska även tydliggöra och förbättra Origos varumärke, sprida information på olika webbplatser om att Origo finns. Därigenom även sprida den nya funktionen "Fråga Origo", där unga får möjlighet att maila helt anonymt till verksamheten.

Uppsökande och förebyggande arbete med ungdomar är viktigt för att motverka hedersrelaterat förtryck och våld utifrån ett långsiktigt perspektiv. Verksamheten har erbjudit teaterföreläsningar och filmvisningar med efterföljande till grundskole- och gymnasieklasser tidigare, vilket även kan bli aktuellt under 2016. Verksamheten har erfarenhet av att många ungdomar tenderar att söka stöd från Origo efter genomförda skolföreläsningar. Därför planerar verksamheten att fortsätta med detta arbetsätt för att fånga upp fler unga i riskzon. Föreläsningarna syftar till att påbörja en attitydförändringsprocess bland ungdomar och få fler unga att tänka normkritiskt och ta avstånd från olika former av förtryck och våld.

Origo är en verksamhet som strävar efter att ha ett inkluderande förhållningssätt, både när unga erbjuds förebyggande insatser och individuella stödinsatser. Alla ungdomar som begränsas av hedersnormer i länet oavsett kön, könsidentitet, könsuttryck, sexuell läggning, etnicitet, religion eller funktionsnedsättning ska känna sig välkomna till verksamheten vid behov av stöd. Verksamheten avser även att se över hemsidan under året som nämnts ovan.

Som ett led i jämställdhetsarbetet har en diskussion förts om unga upplever att Origo har ett inkluderande förhållningssätt när skolelever erbjuds föreläsningar. Verksamheten kommer att dela ut enkäter vid fyra tillfällen när skolklasser erbjuds föreläsningar under 2016, som syftar till att ta reda på om det råder skillnader mellan hur unga svarar på frågan; Upplever du att Origo är ett ställe dit ungdomar i en hederskontext, oavsett kön kan vända sig vid behov av stöd? Ungdomar som svarar på frågorna kommer själva att få definiera sitt kön vid samtliga enkätundersöknings tillfällen. Svaren kommer sedan ligga till grund för fortsatta diskussioner kring hur verksamheten kan arbeta mera normkritiskt.

Alla unga i åldrarna 13-26 i länet som vänder sig till Origo ska erbjudas stöd och rådgivningssamtal utifrån sina särskilda behov. Individuella samtal ska erbjudas via telefon, genom besök på Origo eller på annan plats ute på fältet för ungdomar som har begränsade möjligheter att besöka verksamheten.

Verksamheten har ett särskilt gratisnummer vissa tider på dygnet för ungdomar, för att säkerställa tillgängligheten, så att unga kommer i kontakt med Origo på ett snabbt och smidigt sätt utan att linjen är upptagen. Ett flexibelt förhållningssätt utifrån de enskilda ungdomarnas behov ska genomsyra verksamheten.

Frågan om Origo kan erbjuda gruppverksamhet för hbtq -ungdomar har varit återkommande från olika yrkesgrupper under projektiden. HBTQ ungdomar som är aktuella på Origo har tillfrågats muntligt om detta är en insats de själva önskar. De har förmedlat att de gärna deltar i gruppsamtal, där de får möjlighet att träffa andra hbt ungdomar i en hederskontext. Verksamheten avser därför att starta en gruppverksamhet för dessa ungdomar om behovet kvarstår under våren 2016.

Vid behov av annan yrkeskompetens ska medarbetarna på Origo hjälpa den enskilde ungdomen att komma i kontakt med rätt verksamhet. Verksamheten ska även fortsättningsvis ha ett tätt samarbete med andra yrkesverksamma kring enskilda ungdomar, för att säkerställa att deras behov av stöd och hjälp tillgodoses på adekvat sätt.

Uppföljning

Verksamheten för statistik kontinuerligt för uppföljningen. Några grundläggande variabler är:

- Antal ungdomar som har nåtts med förebyggande insatser i form av föreläsningar och andra aktiviteter.
- Antal nya ungdomar och unga vuxna som har vänt sig till Origo fördelat på kön, ålder och i vilken kommun/stadsdelsnämnd de bor.
- Antal stöd och rådgivningssamtal som har erbjudits ungdomar.

Stödkontakterna med enskilda ungdomar följs kontinuerligt upp av medarbetarna som har haft kontakt med ungdomen ifråga. Kontakten avslutas i samråd med ungdomen om behovet av fortsatt stöd från Origo inte kvarstår. Ungdomar får alltid information om att de kan återkomma vid behov av stöd i framtiden vid dessa uppföljningssamtal.

Verksamheten kommer under maj och september 2016, att dela ut en frågeblankett till ungdomar som besöker verksamheten. Målgrupperna ska få möjlighet att svara anonymt på om de upplever att de får adekvat stöd i att förändra sin livssituation. Blanketterna samlas i en låst synpunktslåda i Origos lokaler som sammanställs i slutet av året. Dessa uppföljningsfrågor kommer inte att ställas efter individuella samtal med ungdomar i externa lokaler, då deras anonymitet begränsas om de ger blanketten direkt till medarbetarna vilket gör att ärlighetsgraden i deras svar kan ifrågasättas.

Verksamheten kommer att dela ut enkäter vid fyra tillfällen när skolklasser erbjuds föreläsningar under 2016. Sammanställning av resultat och analys av enkätsvaren sker under hösten efter genomförda insatser.

Delmål 2

Yrkesverksamma får tillgång till konsultativt stöd, strategier och metoder

Förväntat resultat

Antal yrkesverksamma och ideella aktörer som kontaktar Origo för att få vägledning och konsultation under 2016:

- minst 200 st

Antal yrkesverksamma och ideella aktörer som ska ha deltagit i Kursen Hedra samt erbjudas förebyggande metoder.

- minst 50 st

Arbetsätt

En förutsättning för att nå detta mål är att yrkesverksamma och frivilliga aktörer har kännedom om Origo och vilket stöd verksamheten har att erbjuda målgruppen. Kontaktpersonerna i länet fyller en väldigt viktig funktion, då verksamheten behöver hjälp kontinuerligt med synliggöras som en resurs i länet.

Yrkesverksamma i länet som kontaktar Origo ska erbjudas konsultation och vägledning via telefon, genom besök på Origo eller genom lokala besök på deras arbetsplats. Verksamheten är tillgänglig via telefon och mail kontorstid alla vardagar i veckan. Verksamheten ska bistå med spetskompetens på området, hot och

riskbedömningar, fungera som ett bollplank, synliggöra olika handlingsalternativ och strategier i enskilda ärenden. Vid behov av annan yrkeskompetens och resurser ska medarbetarna på Origo hjälpa dessa yrkesverksamma, att komma till rätt yrkesprofession och instans.

Kursen Hedra ska erbjudas till yrkesverksamma såsom lärare, kuratorer, fältassistenter och fritidsledare, en gång per termin. De ska få utökade kunskaper och praktiska metoder, för att arbeta förebyggande mot hedersrelaterat förtryck och våld lokalt med ungdomsgrupper.

Origo sammankallar nätverket av sakkunniga en gång per termin under året. Nätverket består av olika yrkesgrupper från t.ex. socialtjänst, skola, polismyndigheten, hälso- och sjukvård, skyddade/stöd boenden samt frivilliga aktörer. Träffarna syftar till att ge deltagarna möjlighet att utbyta erfarenheter, kunskaper och metoder med varandra.

Samverkansplattformen Origobook ska bidra till att olika yrkesgrupper, frivilliga aktörer och skyddade boenden m.fl. i länet på ett smidigt sätt ska kunna utbyta kunskaper, metoder och erfarenheter med varandra. Användarna får både möjlighet att sprida samt inhämta aktuell kunskap och information på området hedersrelaterat förtryck och våld. Exempelvis ny lagstiftning, forskning, metodböcker, nyheter, projektplaner mm.

Hemsidan uppdateras kontinuerligt med aktuell kunskap och information kring hedersrelaterat förtryck och våld.

Uppföljning

Verksamheten för kontinuerligt statistik. Några grundläggande variabler är:

- Antal yrkesverksamma och ideella aktörer som har deltagit i kursen Hedra.
- Antal yrkesverksamma och ideella aktörer som har erbjudits konsultation och vägledning i nya ärenden, fördelat på yrkesgrupp, myndighet och kommun/stadsdelsnämnd.
- Antal vägledande och konsultativa samtal som har erbjudits i nya och pågående ärenden till olika yrkesgrupper.

En muntlig uppföljning och skriftlig utvärdering genomförs andra tillfället av kursen Hedra under våren och hösten, för att ta reda på om deltagarna upplever att de har fått utökade kunskaper och konkreta metoder, för att arbeta förebyggande. Svaren är anonyma.

Uppföljning med yrkesverksamma som kontaktar Origo sker muntligt direkt efter det vägledande och konsultativa samtalet kontinuerligt, genom att medarbetarna frågar om de upplever att de har fått hjälp med ärendet. Om de inte uttrycker behov av fortsatt samarbete med Origo kring det enskilda ärendet avslutas kontakten.

Under 2016 ska verksamheten även inhämta skriftliga utvärderingssvar från denna

målgrupp under maj och september månad. Yrkesverksamma och frivilliga aktörer som får vägledande och konsultativa samtal över telefon ska få en länk via mail direkt efter samtalet. De ska tillfrågas via webben om de upplever att samtalet med Origo har varit till stöd och hjälp.

Delmål 3

Yrkesverksamma får kompetens om hedersrelaterat förtryck och våld samt dess konsekvenser.

Förväntat resultat

Antal beslutsfattare, yrkesverksamma från olika myndigheter och frivilliga aktörer som ska ha deltagit i någon form av kompetenshöjande insats, genom lokala seminarier och utbildningsdagar med fokus på området hedersrelaterat förtryck och våld är totalt:

- ca 2000

Arbetsätt

En förutsättning för att nå detta mål är att fler yrkesverksamma har kännedom om Origo och vilket stöd verksamheten har att erbjuda målgrupperna. Informationsfoldrar om Origo samt affischer sprids fortlöpande i olika sammanhang parallellt med lokala besök.

Verksamheten har en utsedd kontaktperson i varje kommun och stadsdelsförvaltning, en kontaktperson inom polisen samt en inom Stockholms läns landsting.

Verksamheten kommer fortsättningsvis att ta hjälp av kontaktpersonerna som har i uppdrag att sprida de kompetenshöjande insatserna från Origo inom respektive kommun/ stadsdel och organisation. Origo sammankallar samtliga kontaktpersoner en gång per termin, för att föra en dialog kring samarbetet, identifiera behov och utvecklingsområden.

Kompetensutvecklande insatser i form av utbildningsdagar ska erbjudas olika samarbetspartners som tidigare år. Medarbetarna på Origo och externa föreläsare/ sakkunniga på området ska få utrymme att delge sina kunskaper och yrkeserfarenheter till övriga i länet dessa dagar. För att säkerställa att vi når alla våra målgrupper under 2016 ska utbildningsdagarna genomföras i tätt samarbete med våra huvudmän och samarbetspartners, såsom Polismyndigheten, Polisregion Stockholm och Landstinget och kommunerna i länet.

Utbildningsdagarna ska riktas till beslutsfattare och olika yrkesgrupper inom exempelvis polisregion Stockholm, skola, landsting, socialtjänst samt ideella aktörer i länet. Två av dessa ska arrangeras i samarbete med Länsstyrelsen i Stockholms län och/ Operation Kvinnofrid under året. Verksamheten ska erbjuda platser för ca 100-200 deltagare per tillfälle. Origo ska även fortsätta att erbjuda lokala föreläsningar och seminarier till olika samarbetspartners.

Verksamheten arbetar kontinuerligt för att yrkesverksamma och frivilliga aktörer i länet ska uppmärksamma alla ungdomar som begränsas av hedersnormer i länet. Att unga oavsett kön, könsidentitet, könsuttryck, sexuell läggning, etnicitet, religion eller funktionsnedsättning kan vara i behov av stöd p.g.a. att de lever i en hederskontext.

Origo ska fortsätta att erbjuda kursen Hedra en gång/ termin, eftersom skriftliga utvärderingar från tidigare kursdeltagare visar att; deltagarna upplever att de har fått både teoretiska och praktiska metoder, för att arbeta förebyggande mot hedersrelaterat förtryck och våld.

Uppföljning

Verksamheten för statistik kontinuerligt för uppföljningen. Några grundläggande variabler är:

- Antal yrkesverksamma och frivilliga aktörer som har deltagit i någon form av fortbildning i form av föreläsningar, seminarier och utbildningsdagar.

Enkätfrågor ska delas ut vid olika tillfällen för att ta reda på om deltagarna upplever att de har fått utökade kunskaper. Verksamheten ska ta stickprov och sammanställa enkätsvar från två utbildningsdagar, två lokala seminarier och kursen Hedra vid två tillfällen under 2016. Dessa ska sammanställas halvårsvis.

Delmål 4

Olika myndigheter och ideella aktörer samverkar mot hedersrelaterat förtryck och våld

Förväntat resultat

Ca 150 yrkesverksamma och frivilliga aktörer i länet blir användare av samverkansplattformen Origobook under året.

Arbetsätt

Samverkansplattformen Origobook syftar till att samla olika yrkesgrupper från olika myndigheter samt frivilliga aktörer i länet under ett virtuellt tak. Plattformen ska användas som ett verktyg till att bidra till ökad samverkan över kommun- och yrkesgränserna i länet, där yrkesverksamma erbjuds möjlighet att utbyta metoder, strategier och tips över nätet.

Kontaktuppgifter på kunniga yrkesverksamma från olika myndigheter och ideella organisationer i länet blir tillgängligt för användarna samtidigt som de får möjlighet att kommunicera på ett effektivt och smidigt sätt via nätet.

Origos kontaktpersoner från alla 26 kommuner, 14 stadsdelsförvaltningar, Stockholms läns landsting och Polismyndigheten har fått en inbjudan till att bli

användare av Origobook. Verksamheten ska under 2016 arbeta för att utöka antalet användare i hopp om att succesivt involvera fler i det viktiga samarbetet mot hedersrelaterat förtryck och våld.

Origo bidrar kontinuerligt till ökad samverkan, då verksamheten består av olika yrkesgrupper som samarbetar under ett tak och tar hjälp av varandras yrkeskompetens. Medarbetarna ska fortsätta att bidra till ökad samverkan genom personlig kontakt via telefon eller möten med yrkesverksamma och samarbetspartners. De bistår dagligen länet med information om vilka samarbetspartners som är kunniga och lämpliga för olika uppdrag och ärenden.

Origo kommer fortsätta att samla olika yrkesgrupper när utbildningar och seminarier genomförs, där vikten av samverkan lyfts och möjligheter till interaktion ges. Enligt planering ska medarbetarna ge goda exempel på samverkan i kommande föreläsningar/ utbildningsdagar.

Verksamheten kommer fortsätta att arrangera kompetenshöjande insatser i samarbete med olika myndigheter och frivilliga organisationer under året. Origo och Länsstyrelsen i Stockholms län har kommit överens om ett tätare samarbete under 2016, genom att arrangera utbildningsdagar tillsammans som ska riktas till olika yrkesgrupper som nämnts ovan.

Medarbetarna på Origo bjuds ofta in som sakkunniga på området till olika sammanhang. De sitter med i olika nätverk för att hålla sig uppdaterade på området och utveckla arbetet mot hedersrelaterat förtryck och våld i länet. Origo deltar och är representerad i;

- Operation kvinnofrids arbetsgrupp. Operation Kvinnofrid består av flera myndigheter som tillsammans har skapat en plattform för att utveckla arbetet mot våld i nära relationer i Stockholm län. Samverkande myndigheter är: Länsstyrelsen i Stockholm, Stockholms läns landsting, Polismyndigheten i Stockholms län Kommunförbundet Stockholms län och Stockholms stad, Kriminalvården i Stockholms län

- Hbt nätverket som finns inom landstinget. Nätverket består av deltagare från HBT-hälsan på SÖS, Mama Mia HBT-föräldrar, LAFA, Fertilitetscentrum, RFSL, CASM.

- Ton Arg. En nationell arbetsgrupp inom SFOG(svensk förening för obstetrik och gynekologi) som bl. a. består av flera kunniga gynekologer och barnmorskor som arbetar med tonårsgynekologi är med.

Origos nätverk av sakkunniga sammankallas en gång per termin, för att underlätta och stödja samarbetet mellan olika kommuner, myndigheter samt ideella organisationer.

Origo ser fortfarande ett behov av ökat samarbete med poliser i länet men även att det interna samarbetet inom polisen med fokus på hedersproblematik bör förbättras. Verksamheten har avvaktat med att arbeta för detta med hänvisning till den stora omorganisationen som skett internt inom polisen under 2015. Detta är ett

utvecklingsområde verksamheten avser att prioritera genom att bilda ett nätverk av poliser från polisområden i polisregion Stockholm; polisområde Stockholm nord, polisområde Stockholm city, polisområde Stockholm syd.

Uppföljning

Verksamheten kommer att ha en muntlig utvärdering med kontaktpersonerna när de sammankallas en gång per termin. Träffarna ska syfta till att ta reda på hur de upplever samarbetet med Origo och samverkansplattformen Origobook som ett verktyg till ökad samverkan i länet.